

**Міністерство охорони здоров'я України
Тернопільський національний медичний університет імені
І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України
Тернопільське обласне наукове товариство патологістів**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської науково-практичної
конференції
*«Актуальні питання патології
за умов дії надзвичайних факторів
на організм»***

23-25 жовтня 2024 року

Тернопіль - 2024

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри патологічної фізіології Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, професор О.В. Денефіль.

«Актуальні питання патології за умов дії надзвичайних факторів на організм»: матеріали XIV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Тернопіль, 23-25 жовтня 2024 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І.Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В, 2024. – 86 с.

Матеріали конференції видаються в авторській редакції. За науковий зміст, достовірність і якість поданих матеріалів відповідальність несуть автори.

навчання. Особливо ця відмінність була помітна на 1-шу, 3-тю, 7-му, 14-ту добу після впливу пВІНТ.

Висновки: Повторювана вибухо-індукована нейротравма викликає порушення пам'яті у щурів, що проявляється у прискореній реакції пасивного уникнення після травми.

Шевченко О.М.*, Сич В.О.*, Шевченко О.О.*, Бібіченко В.О.***
КЛІТИННИЙ СКЛАД ЦЕНТРА ВОГНИЩА ЗАПАЛЕННЯ
ЗА ВТОРИННО ХРОНІЧНОГО КАРАГІНАНОВОГО
ЗАПАЛЕННЯ НА ТЛІ БЛОКАДИ СУБСТАНЦІЇ Р

***Харківський національний медичний університет, м. Харків**

****Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків**

Хронічне запалення є головною причиною захворюваності в сучасну епоху. Воно включає складну мережу багатьох медіаторів, характеризується руйнуванням пошкоджених тканин. Субстанція Р є пептидом нейронального походження, що продукується запальними клітинами, такими як макрофаги, еозинофіли, лімфоцити та дендритні клітини. Деякі імунні клітини виділяють субстанцію Р, що свідчить про невід'ємну роль субстанції Р в імунній відповіді. Ці зв'язки відіграють важливу функціональну роль в імунитеті, включаючи мобілізацію, проліферацію та модуляцію активності імунних клітин. Субстанція Р посилює проліферацію лімфоцитів і вироблення імуноглобуліну, а також посилює секрецію цитокінів лімфоцитами, моноцитами, макрофагами та тучними клітинами. Субстанція Р сприяє вивільненню медіаторів запалення, таких як цитокіни, кисневі радикали, похідні арахідонової кислоти та гістамін, потенціює пошкодження тканин і стимулює подальше залучення лейкоцитів.

Мета роботи: виявити особливості клітинного складу центра вогнища запалення за вторинно хронічного карагінанового запалення на тлі блокади субстанції Р.

Матеріали і методи: патофізіологічні, гістоморфологічні, статистичні.

Результати дослідження. У центрі вогнища запалення при блокаді субстанції Р, у порівнянні з контролем, вже з 6-ої години спостерігалось збільшення кількості нейтрофілів, базофілів, еозинофілів, лімфоцитів, моноцитів і плазмоцитів. З 2-ої доби відзначалось підвищення кількості тканинних базофілів і макрофагів, а з 3-ої доби – фібробластів. Зростання чисельності окремих клітинних популяцій відносно контролю тривало різний час: до 10-ої доби – еозинофілів, до 14-ої доби – нейтрофілів, базофілів і лімфоцитів, до 21-ої доби – плазмоцитів, а до 28-ої доби – моноцитів, макрофагів, тканинних базофілів і фібробластів.

Спостерігалась тенденція до зменшення кількості нейтрофілів у центрі вогнища запалення у групі щурів на тлі блокади субстанції Р з 6-ої години до 5-ої доби порівняно з їх кількістю у ці терміни в групі щурів з природним перебігом запалення. Достовірне зменшення кількості нейтрофілів і еозинофілів у центрі вогнища запалення в цій групі щурів спостерігалось на 21-шу добу, що свідчить про зниження інтенсивності хронічного запалення.

Клітини фібробластичного ряду починали з'являтися у центрі вогнища запалення щурів на тлі блокади субстанції Р з 2-ої доби спостереження, поступово наростаючи, а за природного перебігу запалення ці клітини почали з'являтися з 3-ої доби. Достовірне збільшення кількості фібробластів відмічалось у центрі вогнища запалення в щурів на тлі блокади субстанції Р з 10-ої до 14-ої доби, перевищуючи їх кількість у групі щурів з природним перебігом запалення, і тенденція збільшення кількості фібробластів спостерігалась до завершення експерименту.

Висновок. Таким чином, поява клітин фібробластичного ряду в центрі вогнища запалення щурів на тлі блокади субстанції Р в більш ранні терміни дослідження та достовірне збільшення їх кількості з 10-ої до 14-ої доби свідчить про прискорення репаративних процесів на тлі пригнічення субстанції Р.

ЗМІСТ

<i>Файфура В.В., Бондаренко Ю.І.</i> Е.Н. БЕРГЕР – ВЧЕНИЙ І ПЕДАГОГ	3
<i>Денефіль О.В.</i> О.О. МАРКОВА – ЖИТТЯ, ВІДДАНЕ РОБОТІ ІЗ СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ	4
<i>Денефіль О.В., Бондаренко Ю.І.</i> НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРИЗЬ ПРИЗМУ РОКІВ	5
<i>Файфура В.В., Усинський Р.С.</i> НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ – ШЛЯХ ТРИВАЛІСТЮ 60 РОКІВ.....	7
<i>Авраменко А.О.</i> ВПЛИВ СТРЕСУ, ЯКИЙ ПОВ'ЯЗАНИЙ З БОЙОВИМИ ДІЯМИ НА УКРАЇНІ, НА ЯКІСТЬ ЕРАДИКАЦІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНИМ НЕАТРОФІЧНИМ ГАСТРИТОМ	8
<i>Антонишин І. В., Воробець А. Б.</i> РІВЕНЬ ПРОЗАПАЛЬНИХ ЦИТОКІНІВ ЯК ПРЕДИКТОР РОЗВИТКУ ХРОНІЧНОГО ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРАДОНТИТУ НА ТЛІ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ	9
<i>Бакалець О.В., Бегош Н.Б., Дзига С.В., Заєць Т.А.</i> ВПЛИВ SARS-COV-2 НА РОЗВИТОК КОНДУКТИВНОЇ ПРИГЛУХУВАТОСТІ.....	9
<i>Барабаш О. Я.</i> ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАЗНИКІВ АНТИРАДИКАЛЬНОГО ЗАХИСТУ РОТОВОЇ РІДИНИ НА ЕТАПАХ АДАПТАЦІЇ ДО ЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ ПРИ ПЕРВИННОМУ ТА ПОВТОРНОМУ ПРОТЕЗУВАННІ.....	10
<i>Боднар Р.В., Воронич-Семченко Н.М.</i> ЗМІНИ МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ ТКАНИН ПАРОДОНТА ЩУРІВ ЗА УМОВ ДЕФІЦИТУ ЦИНКУ ТА ЙОДУ, ВИСОКОКАЛОРИЙНОГО ВИГОДОВУВАННЯ	11
<i>Бучинський М.В., Камшиний О.М.</i> ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНИХ ПОЛІМОРФІЗМІВ IFNAR2, OAS1, OAS3 І ACE2 НА КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ ПОКАЗНИКИ У ПАЦІЄНТІВ З COVID-19, ЛІКОВАНИХ РАХCOVID	12
<i>Василишин І.В., Попадинець О.Г., Воронич-Семченко Н.М.</i> СПІВВІДНОШЕННЯ МЕТАБОЛІЧНИХ ПОРУШЕНЬ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ СТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ, СКЕЛЕТНИХ М'ЯЗІВ І ВІСЦЕРАЛЬНОГО ЖИРУ ЗА УМОВ ДІСТОІНДУКОВАНИХ ДЕФІЦИТУ ЦИНКУ ТА ЙОДУ, ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ Й ОЖИРІННЯ.....	13
<i>Висоцький В.Я.</i> МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В ПАРОДОНТІ ЩУРІВ РІЗНОЇ СТАТІ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМИ СТРЕС-АСОЦІЙОВАНИМИ РОЗЛАДАМИ ТА ПРИ ЛІКУВАННІ ТВАРИН АНТИДЕПРЕСАНТАМИ	14
<i>Волкова О.А.</i> РЕЗУЛЬТАТ ДІЇ ФЛУОКСЕТИНУ НА ПРОДУКЦІЮ РЕАКТИВНИХ ФОРМ АЗОТУ В ТКАНИНАХ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ЩУРІВ ЗА УМОВ ПОЄДНАННЯ ДЕСИНХРОНОЗУ ТА СИСТЕМНОЇ ЗАПАЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ.....	15
<i>Воробець М.З., Воробець Д.З., Чаплик В.В., Фафула Р.В.</i> ЛІКУВАННЯ ЕРЕКТИЛЬНОЇ ДИСФУНКЦІЇ ЗМІШАНОГО ГЕНЕЗУ У ЧОЛОВІКІВ ІЗ ПЕРЕНЕСЕНИМИ БОЙОВИМИ ТРАВМАМИ.....	15
<i>Воронич В.О.</i> ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ РІЗНИХ ТИПІВ АНАСТОМОЗІВ АРТЕРІОВЕНОЗНИХ ФІСТУЛ.....	16

<i>Чабан В.О., Козлова Ю.В.</i> ПОВТОРЮВАНА ВИБУХО-ІНДУКОВАНА НЕЙРОТРАВМА: ЗМІНИ ПОВЕДІНКИ ЩУРІВ ПІД ЧАС УМОВНОЇ РЕАКЦІЇ ПАСИВНОГО УНИКНЕННЯ	64
<i>Шевченко О.М., Сич В.О., Шевченко О.О., Бібіченко В.О.</i> КЛІТИННИЙ СКЛАД ЦЕНТРА ВОГНИЩА ЗАПАЛЕННЯ ЗА ВТОРИННО ХРОНІЧНОГО КАРАГІНАНОВОГО ЗАПАЛЕННЯ НА ТЛІ БЛОКАДИ СУБСТАНЦІЇ Р	65
<i>Шемет Я. А., Ліходієвський В. В., Зябліцев С. В.</i> ВПЛИВ МОДУЛЯТОРІВ ГАМК-БЕНЗОДІАЗЕПІНОВОГО РЕЦЕПТОРНОГО КОМПЛЕКСУ НА СТАН ГОЛОВНОГО МОЗКУ ПРИ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВІЙ ТРАВМІ	66
<i>Шини А.М., Максимчук О.В., Хецуріані М., Лагута Т.І., Портніченко Г.В.</i> ЗМІНИ ЕКСПРЕСІЇ ДЕЯКИХ ДОВГИХ НЕКОДУЮЧИХ РНК ЗА МОДУЛЯЦІЇ ЕКСПРЕСІЇ PPARs ПРИ РОЗВИТКУ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ.....	66
<i>Шклярський Н.В.</i> РОЛЬ ЦИРКУЛЮЮЧИХ ІМУННИХ КОМПЛЕКСІВ У ПАТОГЕНЕЗІ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПНЕВМОНІЇ ТА АДРЕНАЛІНОВОГО ПОШКОДЖЕННЯ МІОКАРДА.....	67
<i>Щепанський С.О., Лушнікова І. В., Осадченко І.О., Скибо Г.Г.</i> СТРУКТУРНІ ЗМІНИ У ГІПОКАМПІ ПРИ МОДЕЛЮВАННІ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ НА ЩУРАХ.....	68
<i>Щербина Є.О., Сухоносів Р.О., Яковлева Ю.В.</i> ВПЛИВ ГОРМОНІВ НА ЕНДОМЕТРІЙ.....	69
<i>Юрїїв К.Є.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НЕКРОЗО-ПРОЛІФЕРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ В ДИНАМІЦІ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО СТЕАТОГЕПАТИТУ	70
<i>Якимчук О. М.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СТРЕСУ НА РІВЕНЬ БОЛЬОВОГО ПОРОГУ	71
<i>Янко Р.В., Коломієць І.І.</i> ВПЛИВ ВИСОКОКАЛОРИЙНОГО РАЦІОНУ ХАРЧУВАННЯ НА ЗМІНИ В КІЛЬКІСНОМУ СКЛАДІ АДИПОЦИТІВ БІЛОЇ ЖИРОВОЇ ТКАНИНИ У ЩУРІВ РІЗНОГО ВІКУ	71
<i>Fihura O.A., Korda M.M., Klishch I.M., Ruzhylo S.V., Melnyk O.I., Zukow W.A., Yanchij R.I., Popovych I.L.</i> MODULATING EFFECTS OF UKRAINIAN PHYTOCOMPOSITION “BALM TRUSKAVETS” ON POST-STRESS CHANGES AT RATS	72
<i>Kozyavkina N.V., Popovych .L., Vovchyna Y.V., Voronych-Semchenko N.M., Zukow W.A., Popovych D.V.</i> TENSIOREGULOME AS CONSTELLATION OF NEURO-ENDOCRINE, IMMUNE AND METABOLIC FACTORS REGULATING BLOOD PRESSURE	73
<i>Tsybryla V.V., Barylyak L.G.</i> METABOLIC ACCOMPANIMENT OF PLASMA LIPOPROTEINS PROFILE IN PERSONS WITH MALADAPTATION	73
<i>Kvasnytska O. B., Gozhenko A.I., Kostiv S.I.</i> PHYSIOLOGICAL SIGNIFICANCE OF UREA IN THE BODY	74
<i>Kvasnytska O. B., Gozhenko A.I.</i> CHANGES IN THE EXCRETORY FUNCTION OF THE KIDNEYS IN PATIENTS WITH CHRONIC LIVER DISEASES AS A PREDICTOR OF THE DEVELOPMENT OF HEPATORENAL SYNDROME	74